

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ONUŠKIO PALAIKOMOJO GYDYMO IR SLAUGOS LIGONINĖS 2018-2020 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Programos tikslas** – didinti skaidrumą, mažinti ir šalinti korupcijos prielaidas, užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą VšĮ Onuškio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje (toliau - įstaiga).

2. Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos 2002 m. gegužės 28 d. įstatymu Nr. IX-904 su aktualiomis įstatymo redakcijomis; Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr.V-942 “Dėl korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos patvirtinimo” ir vėlesniais pakeitimais.

3. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas:

3.1. **Korupcija** – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudos sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

3.2. **Korupcijos prevencija** – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

3.3. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, tarpininko kyšininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

3.4. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai** – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

3.5. **Valstybės ar savivaldybės įstaiga** (toliau – įstaiga) – valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, taip pat viešoji įstaiga, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija.

3.6 **Įstaigos vadovas** – valstybės tarnautojas, konkurso būdu ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu priimtas vadovauti įstaigai, taip pat viešosios įstaigos, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, vadovas.

3.7. **Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) lėšų neteisėto, nepagrįsto gavimo ir panaudojimo prevencija sveikatos sistemoje** – galimų PSDF lėšų neteisėto, nepagrįsto panaudojimo priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimo nepagrįsto PSDF lėšų gavimo.

4. Programa įgyvendinama pagal Programos priede pateiktą Programos įgyvendinimo priemonių planą VšĮ Onuškio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės (toliau – Priemonių planas). Programos priemonės nuosekliai siejamos su socialinių, ekonominių, sveikatos sistemos valdymo problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių, kartu ginant visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves bei viešąjį interesą.

II. KORUPCIJOS PREVENCIJOS SVEIKATOS SISTEMOJE BEI VŠĮ ONUŠKIO PALAIKOMOJO GYDYMO IR SLAUGOS LIGONINĖJE TEISINĖ IR INSTITUCINĖ BAZĖ

5. Sveikatos apsaugos ministerija yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, vykdanči įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas sveikatos priežiūros srities valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendinanti valstybės politiką sveikatos priežiūros srityje.

6. VšĮ Onuškio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, už korupcijos prevenciją atsako VšĮ Onuškio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės direktorius.

7. Korupcijos prevencija ir kontrolė VšĮ Onuškio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, vadovaujantis Padalinių ir asmenų, valstybės ar savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 (Žin., 2004, Nr. 83-3015), 3

punkto nuostata, vykdoma skiriant asmenį, kuriam direktoriaus įsakymu pavedama korupcijos prevencijos ir kontrolės funkcija.

8. Paskirtas asmuo, kuris vykdydamas savo pagrindines pareigas yra atsakingas ir už korupcijos prevenciją ir kontrolę, sudaro korupcijos prevencijos programą, kasmet nustato korupcijos pasireiškimo tikimybę. Tai sudaro prielaidas rengti ir įgyvendinti korupcijos prevencijos priemones, savarankiškai, lanksčiai ir operatyviai reaguoti į valstybėje vykstančius teisėkūros ir įvairių sričių reguliavimo pokyčius.

III. KORUPCIJOS PRIELAIDŲ ANALIZĖ

9. Bendrosios korupcijos prielaidos:

9.1. Socialinės (santykinai maži sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimai, nepakankama informacijos apie sveikatos priežiūrą sklaida, trūksta socialinės reklamos gyventojams sveikatos klausimais ir pan.).

9.2. Teisinės (nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas visuomenėje sudaro sąlygas sveikatos sistemos darbuotojams piktnaudžiauti tarnyba, kokybės sistemų ir reglamentų stoka; nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus; kontrolės sistemų, teisinių procedūrų stoka, ir pan.);

9.3. Institucinės (nepakankamai išplėtotas vidaus ir išorės auditas; nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais; trūksta viešumo).

9.4. Struktūrinės (nepakankamos veiklos apskaitos ir kontrolės sistemos; nepakankamas aprūpinimo informacinėmis technologijomis lygis ir pan.).

9.5. Visuomenės pilietiškumo stokos (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaravimas; nesipriešinimas korumpuotiems valstybės tarnautojams bei darbuotojams; piliečių pasyvumas antikorupcinei veiklai).

10. Specifinės prielaidos:

10.1. Nelegalūs mokėjimai teikiant mokamas ir apmokamas iš Privalomojo socialinio draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugų pacientams;

10.2. Lėšų, gautų iš teritorinės ligonių kasos už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat lėšų, gautų už suteiktas mokamas paslaugas, lėšų, gautų iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų šaltinių, tikslinis panaudojimas;

10.3. Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas;

10.4. Prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai.

IV. GALIMOS KORUPCIJOS PASEKMĖS

11. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius, dėl ko gali:

11.1. Pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė.

11.2. Atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą sveikatos apsaugos priežiūra ir politinį stabilumą.

11.3. Sumažėti visuomenės pasitikėjimas sveikatos priežiūros įstaigomis.

12. Aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo galimybes, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

13. Programos tikslas - užtikrinti skaidrią ir veiksmingą įstaigos ir jos darbuotojų veiklą, kontroliuoti, kad visos lėšos, skirtos sveikatos apsaugai būtų panaudotos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, išaiškinant galimas korupcijos pasireiškimo priežastis ir jas šalinant, įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones.

14. Programos uždaviniai:

14.1. Formuoti ir vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką įstaigoje, užtikrinti numatytą programos įgyvendinimo priemonių įvykdymą;

14.2. Ligoninės interneto svetainėje skelbti ataskaitą apie Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą;

14.3. Užtikrinti prieinamos informacijos apie mokamų ir nemokamų (apmokamų iš PSDF biudžeto lėšų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą pacientams;

14.4. Skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;

14.5. Periodiškai atlikti pacientų apklausas, pacientų pareikštų pageidavimų analizę, po rezultatų aptarimo numatyti priemones koreguoti bei šalinti nustatytus trūkumus užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę;

14.6. Vykdyti viešuosius pirkimus ir užsakymus, laikytis viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų, tinkamai parengti perkamų prekių, paslaugų ar darbų technines specifikacijas, nepažeidžiant tiekėjų lygiateisiškumo principo.

14.7. Įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

14.8. VšĮ Onuškio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės informacijos skelbimo vietose bei interneto svetainėje skelbti informaciją apie VšĮ Onuškio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės „pasitikėjimo telefoną“ bei Sveikatos apsaugos ministerijos „pasitikėjimo telefoną“, kuriuo anonimiškai galima pranešti apie korupcinio pobūdžio veikas;

14.9. Dalyvauti mokymuose įvairiuose dalykiniuose su Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnais, Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyriaus darbuotojais, Trakų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos komisija, susitikimuose korupcijos prevencijos klausimais ir keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų veiksmingumą.

VI. KORUPCIJOS PREVENCIJOS STRATEGINĖS NUOSTATOS

15. Norint sumažinti korupcijos galimybes, būtina:

15.1. Administravimo srityje:

15.1.1. Plėtoti vidaus kokybės sistemą, rengiant paslaugų teikimą reglamentuojančias procedūras.

15.1.2. Plėtoti ir aktyvinti vidaus audito tarnybos veiklą.

15.2. Viešųjų pirkimų ir privatizavimo srityse:

15.2.1. Viešuosius pirkimus vykdyti per CPO.

15.2.2. Daugiausiai dėmesio skirti išankstiniam viešojo pirkimo sąlygų įvertinimui

15.2.3. Aiškiai nustatyti Viešųjų pirkimų komisijos funkcijas, kompetenciją bei atsakomybę, susijusią su privatizavimo sandoriais ir sprendimų priėmimu.

15.3. Darbuotojų informavimo ir švietimo srityse:

15.3.1. Rengti mokomuosius seminarus antikorupcine tema, į kuriuos kviesti kompetentingų institucijų atstovus.

15.3.2. Platesnis informacinių technologijų panaudojimas darbuotojų ir visuomenės antikorupciniam švietimui.

VII. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

16. Korupcijos prevencijos programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

17. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja įstaigos direktoriaus įsakymu sudaryta Korupcijos prevencijos komisija.

18. Korupcijos prevencijos programos nuostatas (jos įgyvendinimo priemones) vykdo paskirti atsakingi darbuotojai.

19. Du kartus per metus, pasibaigus II ir IV ketvirčiui, ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 5 dienos, o esant reikalui ir anksčiau, atsakingas asmuo už korupcijos prevenciją įstaigoje (komisijos pirmininkas) pateikia informaciją ligoninės direktoriui apie korupcijos prevencijos programos priemonių vykdymo eigą.

VIII. PROGRAMOS FINANSAVIMAS

20. Programa vykdoma iš ligoninės biudžeto asignavimų programoje numatytų priemonių įgyvendinimo reikmėms.

IX. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

21. Korupcijos prevencijos programos ir kontrolės veiklos rezultatai turi būti vertinami vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais:

- 21.1. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;
- 21.2. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičių
- 21.3. įvykdytų ir neįvykdytų korupcijos prevencijos priemonių skaičių;
- 21.4. priimtų pasiūlymų dėl korupcijos prevencijos skaičių.

XI. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

22. Programa siekiama tokių rezultatų:

- 22.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
- 22.2. padidinti nepakantumą korupcijai;
- 22.3. pagerinti korupcijos prevencijos priemonių sveikatos sistemoje organizavimą;

22.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą sveikatos sistema.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Antikorupcinės programos nuostatos bei antikorupcinės veiklos prioritetinės kryptys peržiūrimos ir papildomos esant poreikiui, direktoriaus įsakymu.

24. Su programa supažindinami įstaigos darbuotojai bei suteikiama galimybė pacientams su ja susipažinti.

Korupcijos prevencijos komisijos pirmininkas
Vitalija Jelinauskienė